

OKO ČEGA SMO SE
SVE MOJA DEVOJKA
I JA SVAĐALI

MIL MILINGTON

Preveo
Aleksandar Milajić
Laguna

Naslov originala

Mil Millington

THINGS MY GIRLFRIEND AND I HAVE ARGUED ABOUT

Copyright © 2002 by Mil Millington

Translation Copyright © 2007 za srpsko izdanje, LAGUNA

Posvećeno Margret

ZAHVALNICA

Pre svega, želim da zahvalim Sidniju i Ajlin Milington, koji su, kako otkrivaju neka skorija naučna istraživanja, najbolji roditelji svih vremena.

Tu je zatim Hana Grifit, po zvanju agent a po prirodi takav džambas da bih dao deset posto honorara samo da mogu da izlazim s njom.

S poštovanjem klimam glavom gospodinu Džonatanu Nešu, čiji mi primer daje snage da nastavim da se trudim; tom duhom, prepametnom čoveku koji je neumorno radio na otvaranju prihvatilišta u kome se slepe životinje pretvaraju u jeftin izolacioni materijal ili paštete za izvoz u zemlje van EZ.

I na kraju, *veliko* hvala mojoj dobroj vili Helen Garnons Vilijams, divnom izdavaču i čudesnom ljudskom biću. Nema veze što pojma nema o istoriji rokenrola.

SNOP CRVENE SVETLOSTI

„Gde su, do đavola, ključevi od kola?“

Kasnim. Pre deset minuta je bilo prerano, ali onda sam se zamajao pokušavajući da prekratim vreme iznalaženjem smešno tričavih i besmislenih poslića kako ne bih spao na to da dobovanjem prstiju ubijam dokolicu. Klinci su odmah osetili da sam nakratko osuđen da bez cilja i smiraja lutam svetom, pa su mi se prikačili uz noge. Bauljao sam kroz kuću kao da na nogama imam magnetne čizme, dok su oni, zacenjeni od smeha, frfljali i „pučali“ jedan na drugog skriveni iza mojih listova.

A sada van sebe od žurbe. Odgovornost za to u celini i celosti prepustam ključevima od kola i njihovom prvom prepostavljenom – mojoj devojci Ursuli.

„Gde su – gde su *do stotinu đavola* – ključevi od kola?“, vičem s vrha stepeništa. Pa još jednom.

Razum mi je još odavno otišao neznano kud. Pretražio sam mesta za koja sam siguran da se ni slučajno ne mogu naći na putu zalatalim ključevima. A onda sam ih još jednom sva pretražio, za slučaj da sam prvog puta pretrpeo napad histeričnog slepila. Potom sam, zadihan od napora, spustio pogled i zamolio decu da me puste, pa sve pretražio i treći put. Još me samo jedan stepen mahnite ozlojedenosti deli od nastavka pretrage

u jedinom preostalom smeru, a to bi podrazumevalo cepanje jastučnica, izvlačenje podnih dasaka i probijanje pregradnog gipsanog zida u potkrovlu.

Više upadam nego što ulazim u kuhinju i zatičem Ursulu kako kuva sebi kafu, zaštićena opnom spokojnog dostojanstva nekoga ko ne kasni.

„Dakle?“ Toliko stiskam vilice da reči moram da istresam iz glave.

„Šta dakle?“

„Kako to misliš 'Šta dakle'? Dvaput sam te pitao.“

„Nisam te čula od radija, Pele.“ Pokazuje glavom ka džepnom tranzistoru na polici. Isključen je.

„Zaglušila te tišina, a? Gde su prokleti ključevi od kola?“

„Tamo gde i obično.“

„Ubiću te.“

„Gotovo sam sigurna...“ – tu od sisanja mleka u kafu pravi čitavu malu predstavu – „...da to nećeš učiniti izduvnim gasovima iz auspuha.“

„Uuuuhhh!“ Pa još jednom, koliko da utisak bude jači: „Uuuuhhh!“ Sad mogu da nastavim odmerenim tonom. „Dobro, očigledno se nisam setio da ih potražim tamo gde uvek stoje. Gospode bože, koliki to prostak treba da budem pa da uradim tako nešto? Međutim, reci mi, o Prekrasna, ne bismo li onda osmesima zapečatili smešnu i prozaičnu očevidnost svega ovoga, GDE STOJE KLJUČEVI OD KOLA? OBIČNO.“

„U predsoblju. Na polici. Iza lava lampe.“

„I baš uvek su tu, zar ne? Ne smeta ti što je mesto gde obično stoje do danas bilo negde drugde?“

„Svakoga dana ih tamo ostavljam.“

Uzimam ključeve i letim ka vratima, usput navlačeći jaknu tako što podižem ruku i pokušavam da je promigoljim kroz rukav. Ličim na osnovca koji zna odgovor. „To je odvratna i bestidna laž.“

Dok slobodnom rukom zatvaram vrata, čujem Ursulu kako mi preko šolje dovikuje: „Kupi hleb. Nema ga više.“

Tačno je 9.17.

Priča u čijoj varljivo mirnoj senci sada stojite nije tragedija. Otud znam? Otud što je tragedija priča o nekom ko u sebi nosi seme sopstvene propasti, što je potpuno suprotno od situacije u kojoj se ja nalazim. Kod mene *svi ostali* nose *u sebi* seme moje propasti, dok sam *ja*, hvala na pitanju, samo hteo da gledam svoja posla i nadam se da će biti izvučeni baš moji brojevi. Eto zato ova priča nije tragedija. Iz tehničkih razloga.

Nego, pustimo sad to i ne trčimo pred rudu. Zabodimo prst u kalendar, slegnimo ramenima i recimo: „Što da ne?“, pa počnimo priču od jedne sasvim obične nedelje, odmah posle mog pobedničkog pohoda na ključeve. Do nozdrva mi dopire tek blagi nagoveštaj onog što me čeka. Život mi je cakum-pakum i sve je mirno.

„Tata, možemo li u 'Laserske ratove'?“

„Džonatane, sada je pola sedam izjutra i 'Laserski ratovi' još ne rade.“

„Tata će te voditi u 'Laserske ratove' čim ošiša travu, Džonatane.“

Izgleda da mi danas ne gine šišanje trave.

„Šišaj travu! Šišaj travu!“ Piter počinje da đipa po krevetu i svakog je trenutka sve bliži mojim preponama.

„Tata – šišaj travu“, zapoveda Džonatan. „Hajde, brzo.“

Mrka je kapa da će brzo ošišati travu, pošto nam kosilica ne radi ni na benzin, ni na struju, nego na znoj. Ursula je bila zapela – pošto drugačije valjda i ne ume – da uzmemo prastari, gvozdeni model (očigledno zamišljen tako da usadi hrišćanske vrednosti u stanare dikensovskog dužničkog zatvora) pošto on

manje zagađuje okolinu od kositica koje rade na fosilna goriva, napravljenih da korisnik ne bi dobio bruh. Stvari koje ne zagađuju okolinu gotovo po pravilu su Pelovi zakleti neprijatelji.

I tako, dok gundam gore-dole po travnjaku, deca trčkaraju oko mene i smeju mi se dok im pretim čupanjem udova a Ursula mi iz kuhinje dovikuje: „Šolju čaja! Možeš li da mi skuvaš šolju čaja kad završiš?“ Slika i prilika porodične idile, zar ne? Nikad ne shvatite prolaznost nečega što uzimate zdravo za gotovo dok to ne izgubite.

„Jesi li završio?“ Ursula gleda kroz prozor kako posle šišanja trave odvlačim kositicu i ostavljam je kraj ograda. Ulazim u kuću, hvatam njen pogled, vraćam se i umorno čistim sečiva i zupčanike od zaostale trave, ponovo ulazim u kuću, hvatam njen pogled, vraćam se da pometem istu onu zaostalu travu i odnesem je u kantu za otpatke, pa odlučno gledajući pravo preda se, ponovo ulazim u kuću.

„Jesam, završio sam.“

„Znači li to da nećeš da makazama središ ivice?“

„Baš tako. Upravo to sam htio da kažem kad sam rekao da sam završio.“

„Uopšte mi nisi jasan. Uvek to uradiš. Zašto moraš da polovično obavljaš posao?“

„Zato što je tako *lakše*. Eto.“

Uto zvoni telefon i Ursula trči da se javi, spasavši se tako od poniženja što ne može da ospori nepobitnost mog argumenta. Međutim, onda nastupa jedan od onih obrta koji dovedu u pitanje sve što mislite da znate, jer ispostavlja se da je poziv zapravo za mene. Nikada se ranije u ovoj kući nije desilo da telefon zazvoni a da neko ne traži Ursulu. Ovo je sigurno bilo poražavajuće za nju.

„Teri te traži“, kaže ona i pruža mi slušalicu s jadno odguljrenom opuštenošću kakva se može videti kad pokušate da se

u prolazu javite nekome ko vam je prethodne večeri dao korpu. Samo bih da napomenem da je Teri Stiven Rasel moj šef.

„Zdravo, Teri. Nedelja je.“

„Hvala na obaveštenju. Hoćeš li kasnije imati vremena da malo popričamo?“

„Valjda hoću. Za otprilike sat vremena idem u 'Laserske ratove', ali mislim da će posle toga biti slobodan.“ (Na drugoj strani kuhinje vidim Ursulu kako izvija obrvu u stilu „Stvarno tako misliš?“)

„'Laserski ratovi'? Fino. U stvari, to je savršeno. Vidimo se tamo. Čao.“

„Važi, č...“ Ali već je spustio slušalicu.

„O čemu razmišljaš?“

„Ni o čemu.“

„Lažeš.“

Ursula pokazuje očigledne simptome potpuno nezdrave opsednutosti mojim mislima. Ne može biti normalno da nekoga toliko često zapitujete o čemu razmišlja. Štaviše, *znam* da je to nenormalno, i to zato što sam ja normalan a ni u ludilu je ne bih pitao o čemu razmišlja.

Ali avaj – jasno je da mi nije dopušteno da ne razmišljam ni o čemu, što je prilično čudno kad se uzme u obzir koliko sam puta za vreme rasprava oko nečega što sam uradio čuo ovo: „Ne mogu da verujem. Pa o čemu si ti razmišlja? Ni o čemu!“ Štaviše, nerazmišljanje ni o čemu čudesno je lako. Čovek uopšte ne mora da se trudi. Za mene je dostizanje tog zen-stanja takoreći mačji kašalj. A možda je zen moje prirodno stanje. Dajte mi fotelju i ostavite me na miru, i za tili ču da se uzenujem.

Međutim, ovo – složiće se sa mnom – neverovatno vispremeno rezonovanje odbilo bi se o Ursulu kao metak o tenk i završilo negde u daljini. „Ništa“ jednostavno nije nešto o čemu ja smem

da razmišljam. Neko vreme sam se čak trudio da imam spreman odgovor na ovo pitanje. Nešto kao teme za svaku priliku. Spisak onoga na šta bih mogao da se vadim kad me Ursula uhvati s isključenim sinapsama.

„O čemu razmišljaš?“

„Živo me zanima hoće li fizičari ikada otkriti univerzalnu teoriju i da li će neslaganje Njutnovih zakona, teorije relativiteta i kvantne mehanike doveka osujećivati pokušaje da se izvede jedinstvena matematička formula koja neće imati specijalne slučajeve i izuzetke.“

„Lažeš.“

I tako još jedna ideja leti pravo u kantu za otpatke.

Međutim, ovog puta – dok sam sedeо na kauču i uživao u nekoliko minuta mira pre no što ću s Džonatanom poći u lasersku vojnu – moram priznati da mi se nije ono čuveno „ništa“ vrzmalо по glavi i odsutno šutiralo kamicke. Pre je to bilo „ništa posebno“. Drugim rečima, odsutno sam se pitao o čemu li to Teri hoće da razgovaramo kad ćemo se ionako videti sutra ujutru.

„Dobra, onda mi *ti* reci o čemu *ja* razmišljam“, pokušavam da se odbranim.

„Ne znam, zato te i pitam. Jesi li razmišljaо о onoj kući koju smo gledali?“

„Jesam.“

„Nisi, nisi.“

Dug i spor izdah. Predug, ako ćemo iskreno. Trebalo je da zvuči umorno, ali tek kad je dosegao izvesnu dužinu, shvatio sam da ću, kad ga okončam, morati nešto da kažem. Razvlačim ga koliko god mogu i trbušni mišići već počinju da mi se grče od napinjanja da iz pluća izbacim i poslednji dašak vazduha. A onda, kao da sam izronio iz ne znam kakve dubine, naglo udišem i uspevam da procedim: „Šta ti se jede za ručak?“ Verovaltnoća da ću se provući s ovim više je nego jadna.

„Pričali smo o kući.“

„Nismo.“

„Jesmo.“

„Ne, nismo. Samo si me pitala jesam li razmišljaо о njoj.“

„A ti si rekao da jesi.“

„A ti si rekla da nisam.“

„Pa, jesi li?“

„Više se ne sećam.“

„Lažeš.“

Nas dvoje možemo ovako čitavog dana (iako mi Ursula privozvara da ne razgovaramo dovoljno – otkud li joj samo takva ideja?). Međutim, onda se ponovo oglašava zvonko spasić. Ursula se iz petnih žila trudi da me prostreli odlučnim pogledom koji jasno kazuje: „Da, zvoni telefon, pa šta? Neka zvoni. Vidiš da razgovaramo.“ Ali ipak je to *telefon*. Izdržala je tri zvonjenja pre nego što je popustila i odjurila u drugu sobu da se javi.

Naprežem se da čujem onih prvih izdajničkih nekoliko trenutaka razgovora.

„Halo“, kaže, a onda i: „*Halo*“, s tim što se u ovom drugom čuje prizvuk prepoznavanja, kao i nemački naglasak. To je zove neko od prijatelja iz Nemačke. Pu spas za sve nas. Edisone, izljubio bih te da mogu.

Dakle, Ursula. Sklopite stočice na naslonu sedišta ispred vas i proverite da li su vratanca pregrada za ručni prtljag dobro zatvorena. Nailazi Ursula.

Rodena je u južnoj Nemačkoj – u okolini Štutgarta – i visoka je metar i sedamdeset pet, što je, rekao bih, prilično za jednu ženu. Koliko se sećam preursulinskog perioda života, devojke su mi mahom bile sasvim zadovoljne i s dosegnutih metar i šezdeset – metar i šezdeset pet. Doduše, Ursula smatra da je to zato što sam bio previše lenj i bojažljiv da izlazim i s drugima osim sa Engleskinjama (pri čemu se reč „Engleskinje“ izgovara onako kako bi Trocki rekao „štrajkbreheri“). Čvrsto je uverena kako je metar i sedamdeset pet potpuno uobičajena visina za ženu – čak i malo ispod proseka – a da Engleskinje očigledno

namerno zaustavljaju rast kako bi bile simpatičnije Englezima (koji su uglavnom pijanci i raspikuće).

Kako smo već godinama u vezi, potpuno je prirodno što je više ne gledam. Primećujem njeno prisustvo, ali je zapravo ne gledam. Međutim, ovom prilikom ču, samo vama za ljubav, prekopati neuredni podrum svojih sećanja da vidim hoću li uspeti da pronađem njen lik.

Ursula ima plave oči, ali nije to ono ledeno plavetnilo kojim umetnički urednici ženskih časopisa besomučno u Fotošopu farbaju oči devojaka s naslovne strane, tako da se u novinarnici ponekad osećam kao da me s polica gleda čitav živalj ukletog sela. Ne, njene su plave kao, recimo, neke vrste deterdženata za sanitarije.

Ispod očiju joj se, kako to već modni trendovi danas zahtevaju, nalazi nos. Mali je i zaobljen. Prilično jasno mogu da ga zamislim. Možda zato što ona toliko mnogo vremena provodi gledajući me niz njega.

Usta su joj, shodno funkciji, velika. Ima pune, bledoružičaste usne, iza kojih leže najbelji i najsavršeniji zubi koji nisu na sopstveni rizik naručeni kod kalifornijskih protetičara. Znate usta onih američkih misica – ona koja se pojavljuju iznad bikinija i trtljaju nešto o vođenju slepe dece u zoološki vrt pre nego što s njih blesne osmeh koji svim prisutnima spali tri sloja kože lica? E, uzmite jedna takva i nalepite im usne francuskih glumica, i dobićete ono što se Ursuli nalazi između nosa i brade.

Eto, tako vam izgleda njena blagosloveno nema slika. Visoka i plava, s ustima iz Čuvare plaže.

Uopšte nije moj tip, ali ne dižem frku oko toga. Dovoljno sam uman da ne dopustim da me odbije ženska lepota.

„Možemo li sad u ’Laserske ratove’? Čekam te već sto hiljada sati.“ Džonatan stoji pred mnom. Smrtno je ozbiljan. Na sebi ima crvene gumene čizme, havajske bermude, gornji deo Betme-

novog kostima, policijski šlem predviđen za nekog starijeg bar četiri godine i plašt koji je sâm napravio od dva metra zavesa s cvetnim dezenom. Pride je naoružan svetlećim mačem. To što je toliko mali nimalo ne ublažava utisak da je neko pokušao da izvede užasan naučni eksperiment sabijanja čitave postave Viliđ Pipla na minimum prostora.

„Da. Mislim da možemo. Idi i presvuci se u nešto neupadljivije.“

„Zašto? Ja sam Džedaj.“

„A, onda je u redu, ali ipak ostavi plašt. Sapešćeš se pa će tvoja majka mene da krivi.“

„Oooooh... Mogu li da ga ponesem pa da ga ostavim u kolima kad stignemo tamo? Ako mi ostane ovde, Piter će da mi ga ukrade i preoteče mi sve moje moći.“

„Pravi si lisac.“

Stižemo u „Laserske ratove“ i zatičemo Terija Stivena Rasela (poznatijeg, zamislite, kao TSR) kako nemirno šetka gore-dole po predvorju.

„Kasniš“, kaže zapanjeno.

„Samo dva minuta. Morali smo da...“

„Ne traći vreme na objašnjenja. Ionako je svejedno, zar ne? Samo napred. Zdravo, Džonatane“, dodaje i odmerava mog sina od glave do pete. „Pa, ako ništa drugo, bar možemo da računamo na faktor iznenađenja.“

Ovo je timska igra. Pridružuje nam se i jedan rumeni otac sa dva rumena sina. Da budem iskren, ne verujem da ćemo od te trojice imati neke vajde. Već su počeli da se koškaju oko toga ko će uzeti koji pištolj, iako su potpuno istovetni. Prokleti amateri. Ulazimo u arenu i Džonatan istog trena nestaje. Plah je, pa najviše voli da se šćućuri i da iz potaje puca na neprijatelje. TSR se drži uz mene, a Rumenovići su otišli levo, ne prestajući da se prepisu.

„Umuknite već jednom!“, sikće TSR na njih. „Zbog vas će nas sve pobiti.“

Tata Rumenović ga mrko gleda. „Smiri se, čoveče. Ovo je samo igra.“ Bio je to toliko zapanjujuće pogrešan odgovor da nama dvojici ne preostaje ništa drugo nego da se zgranuto pogledamo i počnemo da odmahujemo glavom, bezglasno se smejući.

A sad dosta. Počinjemo. Pamet u glavu, vojniče. Ovo je rat.

Neprijateljsko dete iskače iz zaklona i juriša ka nama. Istog trenutka, laserski zrak proseca vazduh i pogađa klinca pravo u senzor na grudima. „Ooooo!“, razočarano kenjka mali ratnik.

„U-ta-ta“, čuje se Džonatanov glas iz mrača.

TSR i ja naizmenično izvirujemo iznad niskog valjka iza kojeg smo se sakrili i kratkim rafalima sprečavamo neprijatelja da promoli nos iz zaklona. On se posle jedne takve neumoljive paljbe osvrće ka meni. „Ti se u sve razumeš...“ Nije imalo svrhe da se bunic, pa sam samo upitno izvio obrve. „Kako stoji stvar s izručenjima? Britanija nije s Brazilom potpisala takav sporazum, zar ne?“

Pribijam se uz barikadu i počinjem da sejem smrt među protivnicima. Jedan se unezvereno baca iza sanduka kao neki tamno osmogodišnjak – istini za volju, on i izgleda kao osmogodišnjak – ali mi zato ne izmiče njegov kompanjon, koji nema ni dana manje od jedanaest godina, i pogadам ga u rame.

On se još i ljuti. „Bez veze! Nije me pogodio! Ovaj senzor je obično đubre!“

„Da, da...“, dovikujem mu iz zaklona. „Gotov si.“

Osvrćem se ka TSR-u, pa olizujem i podižem palac. „Mislim da sad imamo sporazum s Brazilom, iako je potrebna čitava večnost da se tako nešto zaista i obavi. Čak i izručenje iz Amerike – s kojom, ako ništa drugo, bar govorimo isti jezik – može da potraje godinama. Oni su neviđene birokrati i jedan ispušteni zarez mogao bi da znači još šest meseci odlaganja.“

„Mmmmm...“, zamišljeno pevuši TSR. Naše levo krilo potpuno je zaokupljeno naporima da što pre izgubi bitku. Tata

Rumenović ima problema s pištoljem. Za to vreme, Dete Rumenović br. 1 i Dete Rumenović br. 2 u istom trenutku zaključuju da je vreme za juriš. Veliki bog neveštih s osmehom je prihvatio njihovu žrtvu. U trku su naleteli jedan na drugog i sudarili se glavama, a onda se sručili na pod i počeli da zapomažu i drže se za noseve.

„A šta je s Azijom?“

„Pa, u Kini ne postoje zakoni. Oni se rukovode onim što smatraju politički poželjnijim tog poslepodneva. Na ostalim mestima na snazi je klizna skala po kojoj poimanje pravnog sistema izgleda smešnije što si dalje od glavnog grada.“

„Shvatam. Znaš li ti koji je najbolji vid odbrane?“

„Napad, majore.“

„Jamačno. JUUUURIIIIŠ! Pokrivaj me!“

TSR se kao komandos iskotrljava iz zaklona, a ja se naslanjam na plastični zidić i počinjem da divljački zasipam protivnički tabor crvenim snopovima. Ne znam da li je to samo moja zasluga ili treba zahvaliti i Džonatanovim hicima – još je skriven tamo negde i potpuno nevidljiv – ali TSR neozleđen napreduje ka neprijateljskim položajima. Oni odande ga samo tupo posmatraju, potpuno nesposobni da smire živce i ruke, i krotko kao stoka čekaju da ih pokosi. Bio je to jedan od onih trenutaka kakvima prisustvujete jednom ili dvaput u životu. I sad mi se stisne grlo kad se toga setim.

Nema potrebe da napominjem da smo pobedili. Bili smo nezaustavljeni. Vrhunski. Sjaj naše pobeđe umanjio je jedino neki devetogodišnjak iz protivničke vojske koji je neutešno plakao. Izgleda da mu je dolazak u „Laserske ratove“ bio rođendanski poklon, ali smo ga koknuli još na samom početku, pre nego što je stigao da opali makar nekoliko hitaca. Pa dobro, neko mora da pobedi. To će ga ojačati za sledeći put.

TSR me na izlazu „upucava“ prstom i polazi ka svom autu. „Vrhunski obavljen posao, gospodo.“

Posle toga sam ga video još svega dva ili tri puta.